

Si.mobil d. d.
Šmartinska 134b
1000 Ljubljana

Member of Telekom Austria Group

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS

Stegne 7

1000 Ljubljana

Ljubljana, 11. 5. 2015

Zadeva: Odgovor družbe Si.mobil

Zveza: Projekt: Podeljevanje novih frekvenc za storitve elektronskih komunikacij v luči dosega ciljev digitalne agende, uporabe javnih mobilnih omrežij tudi za storitve državnega pomena ter razvoja NGA omrežij – vabilo k sodelovanju

Spoštovani,

Družba Si.mobil se pridružuje stališču Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij pri Gospodarski zbornici Slovenije. Glede na strateške usmeritve razvoja družbe Si.mobil in specifično situacijo v kateri se nahaja družba Si.mobil po zaključku lanskoletne večfrekvenčne dražbe v kateri je pridobila del frekvenčnega pasu 800 MHz s posebnimi obveznostmi pokrivanja na t.i. območjih belih lis pa želi dodatno osvetliti svoj pogled na prejeta vprašanja v zvezi s pripravo naslednje večfrekvenčne dražbe, ki jo napoveduje Agencija za elektronske komunikacije RS (nadalje: Agencija) za leto 2016.

Uvodoma želimo pojasniti, da je družba Si.mobil na lanskoletni večfrekvenčni dražbi v skladu s svojimi poslovnimi načrti pridobila zadostno količino frekvenc za nudenje kakovostnih širokopasovnih storitev svojim končnim uporabnikom najmanj v naslednjih petih letih. Si.mobil je takoj po pridobitvi frekvenc pričel izvajati investicijski cikel za izpolnitev obveznosti v skladu z obveznostmi dražbe. V primeru pridobitve novih frekvenc (npr. v frekvenčnem pasu 700 MHz) bi v primeru njihove uporabe to pomenilo dodatne nenačrtovane stroške z menjavo opreme oziroma nakup frekvenc, ki jih dejansko (še) ne potrebujemo. Z novim večfrekvenčnim razpisom v letu 2016 bi bilo ustvarjeno nepredvidljivo regulatorno okolje, ki bi bistveno vplivalo na poslovanje družbe.

Kot je bilo navedeno v dosedanjih izjavah za javnost Agencija pripravlja vse potrebno za izvedbo naslednje večfrekvenčne dražbe, kjer naj bi bile dodeljene frekvence v pasu 700 MHz kot osrednje frekvence namenjene pokrivanju področij belih lis za doseganje ciljev Digitalne agende.

Kot je družba Si.mobil že večkrat poudarila je izvedba dražbe za predmetne frekvence preuranjena, saj na ITU nivoju niti ni dokončno določena njihova uporaba, v evropskem merilu pa je trenutno edini konkreten predlog, da naj se mednarodna koordinacija, ki bo omogočila usklajeno uporabo

predmetnih frekvenc v EU izvede do leta 2017.

Kot izhaja iz objavljene strategije Evropske komisije o enotnem digitalnem¹ trgu le-ta načrtuje v letu 2016 pripravo ustreznega regulatornega okvira, ki bo določil enotna pravila dodelitve predmetnih frekvenc v celotni EU:

“Commission will make specific proposals regarding the coordinated release of the 700 MHz band, which is particularly well-suited for ensuring the provision of broadband services in rural areas, while accommodating the specific needs of audiovisual media distribution.”

Po mnenju družbe Si.mobil je priprava separatenh rešitev, ki ne bodo usklajene z regulatornim okvirom EU nedopustna.

Iz procesne previdnosti v nadaljevanju podajamo svoje neobvezujoče mnenje glede vprašanj, ki jih je izpostavila Agencija v svojem pozivu pri čemer opozarjamo, da gre za pavšalna vprašanja in njihova strokovna obravnava zahteva poznavanje bistveno širšega strateškega okvira.

Kakšna je vloga pasovne širine v bodočih javnih mobilnih omrežjih?

Tehnično gledano je pasovna širina nujen pogoj za nudenje kakovostnih širokopasovnih mobilnih storitev. Konkretna potrebna širina je odvisna od števila uporabnikov in storitev, ki jih uporabljajo. Pasovno širino je mogoče pridobiti z ustreznim načrtovanjem omrežij in kombinacijo uporabljenih frekvenc.

Glede na trenutne projekcije prihodnjih potreb za nudenje kakovostnih širokopasovnih mobilnih storitev končnim uporabnikom Si.mobila frekvence s katerimi razpolaga Si.mobil zadoščajo najmanj do leta 2019.

Agencija v več objavah navaja, da namerava v letu 2016 izvesti razpis za frekvence v pasu 700 MHz (poleg ostalih frekvenc v višjih pasovih) s čemer naj bi reševala probleme z doseganjem ciljev Digitalne agende na ruralnih področjih. Glede na nejasno nacionalno strategijo glede gradnje širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 ni jasno kolikšen del gospodinjstev naj bi pokrivali z brezžičnimi omrežji. Glede na izostanek te bistvene informacije se glede potreb po frekvencah za zagotavljanje zadovoljive pasovne širine ne moremo izjasniti.

Kako vidite vlogo zagotavljanja kvalitete v javnih mobilnih omrežjih?

Zagotavljanje kakovostnih mobilnih storitev je osnovno vodilo družbe Si.mobil saj le kakovostne storitve zagotavljajo zadovoljstvo končnih uporabnikov. Kakovost v javnih mobilnih omrežjih je

¹Vir: <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

neločljivo povezana z ustreznim načrtovanjem in razvojem mobilnega omrežja, ki ga operater upravlja ter z zagotavljanjem ustreznega vzdrževanja in podpore. Kakovost storitev je ob tem odvisna ne le od samega mobilnega omrežja ampak od njegovih povezav preko katerih zagotavlja dostop do interneta.

Kakšni so vaši pogledi na skupno uporabo frekvenc?

Glede na količino frekvenc ki so na voljo že danes, je v krajšem do srednjem obdobju kaj takega nepotrebno oz. celo v nasprotju s cilji in dogajanjem na več frekvenčni dražbi 2014. Operaterji, ki so imeli interes za nakup frekvenc na dražbi 2014 so to lahko storili - del spektra je ostal celo nerazdeljen. Si.mobil ne vidi potrebe po skupni uporabi frekvenc in ji glede na sedanje stanje tehnologije in konkurence nasprotuje.

Kakšen je vaš pogled na koncept souporabe omrežij in frekvenčnega spektra na področju belih lis?

Glede na dinamiko izpolnjevanja obveznosti pokrivanja družbe Si.mobil in njenim konkurentom, ki ji pri tem sledijo trenutno ne vidimo potrebe niti po souporabi omrežij niti po souporabi frekvenčnega spektra na področju t.i. belih lis.

Družba Si.mobil podpira koncept souporabe pasivne infrastrukture, posebej v kolikor bo v Nacionalni strategiji razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 predvidi možnost gradnje t.i. »odprtih baznih postaj« oz. koncentracijskih točk.

Za doseganje ciljev Digitalne agende² na belih lisah je po našem mnenju bistveno bolj pomembno zagotoviti dostop do vse javne infrastrukture primerne za gradnjo javnih mobilnih omrežij.

Podajte mnenje o omrežnih konzorcijih v zvezi s pokrivanjem belih lis.

Glej zgornji odgovor. Poleg tega bo odgovor na to vprašanje jasnejši po sprejemu nacionalne Strategije gradnje širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020.

Kako vidite vlogo agencije pri tlakovanju poti za uvajanje sodobnih brezžičnih komunikacijskih tehnologij, vključno z vpeljevanjem novih generacij mobilne tehnologije?

Po našem mnenju je v skladu z določbami veljavne zakonodaje vloga Agencije predvsem v ustvarjanju predvidljivega regulatornega okolja za operaterje. Agencija je organ, ki na podlagi strateških usmeritev ministrstva ter strateških dokumentov Republike Slovenije in EU upravlja frekvenčni spekter. V tem okviru pričakujemo, da ne bo ponavljala napak iz preteklosti. Vloga

² Pri čemer še vedno ni jasno ali zasledujemo cilj 30 Mbit/s ali 100 Mbit/s.

agencije naj bo spodbujanje konkurence ter ustvarjanje t.i. »level playing field« brez neposrednih ugodnosti za nekatere in oteževanja pogojev delovanja za druge.

V tem smislu pričakujemo podeljevanje frekvenc v skladu z dejanskimi potrebami deležnikov na trgu; vključujoče pravočasno (ne prepozno in ne preuranjeno) podeljevanje frekvenc.

Dodajte teme, ki se vam zdijo pomembne za podeljevanje novih frekvenc za storitve elektronskih komunikacij.

V tem trenutku je po našem mnenju toliko neznan tako v širšem EU okolju kakor tudi pri nas v Sloveniji, da je analiziranje kakršnihkoli konkretnih vprašanj preuranjeno. Odgovori na vprašanja, ki so za razumevanje potreb mobilnega trga v tej fazi bodo razvidni iz odgovorov deležnikov na vprašanja Direktorata za informacijsko družbo MIZŠ - Javni poziv za pridobitev mnenj o upravljanju radijskega spektra za mobilne komunikacije.³

Pozivamo Agencijo, da napovedani javni posvet dne 26. 5. 2015 prestavi na datum, ko bodo znani odgovori deležnikov na zgoraj navedeni Javni poziv DID MIZŠ in sprejem Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020. Le tako lahko strokovno, korektno in v skladu z zakonodajo ustrezno določimo naslednje korake. Novih parcialnih rešitev si Slovenija in Agencija na področju radijskih frekvenc ne smeta privoščiti!

S spoštovanjem,

Boštjan Škufca Zaveršek,
Član uprave

 simobil o.d.⁰¹

³ http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_informacijsko_druzbo/upravljanje_radijskega_spektra/